

Aan het college van Burgemeester en Wethouders
van de gemeente Dongeradeel
ter attentie van A. Roorda
Postbus 1
9100 AA DOKKUM

Postbus 612
8901 BK LEEUWARDEN
T 088 22 99 666
F 088 22 99 661
I www.brandweefryslan.nl
E info@brandweefryslan.nl

Datum	17 augustus 2016	Behandeld door	R.J.J. de Groot
Onze referentie	UIT/16007234/BRW/BR/RB	Doorkiesnummer	088 22 98 914
Uw referentie		E-mail	r.degroot@brandweefryslan.nl
Uw brief van	11 juli 2016	Bijlagen	0

Onderwerp Advies bestemmingsplan Dokkum-Tolhuispark

Geachte mevrouw, heer,

Op 18 juli 2016 heeft u aan ons ter advisering het bestemmingsplan Tolhuispark te Dokkum toegezonden, met de vraag eventuele opmerkingen aan u te richten.

Omschrijving plan

Het plan voorziet onder andere in een nieuwe sporthal, een fysio praktijk, enkele commerciële ruimtes en het revitaliseren van de verblijven op een kinderboerderij.

In deze brief worden onze bevindingen en ons advies weergegeven. In ons advies richten wij ons op het optimaliseren van de veiligheidssituatie; wij gaan niet in op de vraag of het groepsrisico aanvaardbaar is.

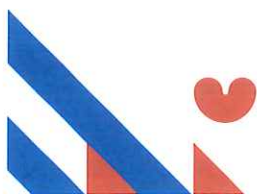
Externe veiligheid

In en in de nabijheid van het plangebied zijn een aantal risicobronnen aanwezig. Het gaat hierbij onder meer om een LPG tankstation, een hogedruk aardgasleiding en vervoer van gevaarlijke stoffen over de weg.

De brandweer heeft in haar advies gekeken naar een aantal aspecten voor deze risicobron:

- plaatsgebonden risico
- groepsrisico
- nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen
- bestrijdbaarheid
- zelfredzaamheid

Onderstaand zijn de conclusies opgenomen.

BRANDWEER

Fryslân

Algemene bevindingen

In de toelichting op het bestemmingsplan wordt de circulaire risiconormering vervoer van gevaarlijke stoffen aangehaald. Deze circulaire is echter sinds 2013 niet meer in werking en sindsdien vervangen door het Besluit externe veiligheid transportroutes. Dit zal in de toelichting aangepast dienen te worden.

Het zwembad, gelegen binnen het plan, wordt gezien als zowel een kwetsbaar als een risicovol object. Enerzijds doordat er groepen mensen aanwezig (kunnen) zijn en anderzijds door de aanwezigheid van een chlooropslag. Bij het vrijkomen van giftige chloordampen zullen aanwezige personen moeten vluchten tot een afstand van minimaal 105 meter. Als vuistregel wordt gehanteerd dat voor zelfredzame personen een afstand van 200 meter overbrugbaar is als het gaat om een veilige ontvluchting. Dit zal in de praktijk dan ook niet direct tot knelpunten leiden.

Risicovolle inrichtingen

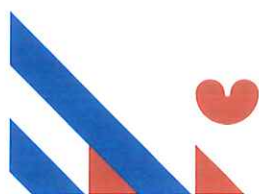
Ten noorden van het plangebied is een LPG tankstation gelegen. Het tankstation heeft een vergunde doorzet van minder dan 1.000m³ en een invloedsgebied van 150 meter. De voorgestelde aanpassingen in het plan vallen buiten dit invloedsgebied. Desondanks schrijft het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) door de aanwezigheid van dit tankstation een verantwoording van het groepsrisico verplicht is. Deze verantwoording heeft op het moment van schrijven nog niet volledig plaatsgevonden.

Daarnaast is voor LPG tankstations sinds juli van dit jaar de circulaire LPG van toepassing. Hieruit volgt dat het bevoegd gezag een effectafstand van 60 meter aan dient te houden tot (beperkt) kwetsbare objecten en een afstand van 160 meter ten aanzien van zeer kwetsbare objecten (objecten waar groepen niet zelfredzame personen aanwezig zijn zoals bed gebonden patiënten en kinderen). Binnen 160 meter van het tankstation zijn in dit geval geen ontwikkelingen voorgesteld.

De effecten van een incident bij dit tankstation zijn weergegeven in onderstaande tabel. Ten aanzien van dit bestemmingsplan geldt dat er geen objecten aanwezig zijn binnen de eerste drie ringen rondom dit tankstation. Buiten het plangebied vallen wel een aantal objecten binnen de contour.

EFFECTEN [E]											
Hittestraling is, in combinatie met de blootstellingsduur (12 seconden), bepalend voor de gevolgen voor mensen en objecten. De optredende drukeffecten zijn secundair. De effecten zijn doden (†), gewonden (zeer zwaargewond T1 tot lichtgewond T3), schade aan objecten en brandoverslag (secundaire branden). De effectafstanden zijn berekend vanaf de tankwagen.											
	Afstand (meter)	Hittestraling (kW/m ²)	Mensen buiten				Mensen binnen				Objecten [J]
			†	T1	T2	T3	†	T1	T2	T3	
1 ^e ring	≤90 meter	≥46 kW/m ²	100%	0%	0%	0%	10%	6%	14%	70%	Onherstelbare schade en branden
2 ^e ring	≤140 meter	≥34 kW/m ²	20%	24%	56%	0%	1%	3%	7%	20%	Zware schade en secundaire branden
3 ^e ring	≤230 meter	≥19 kW/m ²	2%	6%	14%	30%	0%	0,6%	1,4%	5%	Secundaire branden treden op
4 ^e ring	≤400 meter	≥7,5 kW/m ²	0%	0,6%	1,4%	15%	0%	0%	0%	1%	Lichte schade

Vaststelling van het voorliggende bestemmingsplan heeft geen invloed op de hoogte van het groepsrisico of de mogelijkheden voor het optreden van de brandweer. Daarom adviseert Brandweer Fryslân af te zien van verdere verantwoording van het groepsrisico.

BRANDWEER

Fryslân

Buisleidingen

Ten westen van het plangebied is een hogedruk aardgasleiding aanwezig. De leiding heeft een diameter van 6 inch en een werkdruk van 40 bar. Hierdoor geldt voor deze leiding een invloedsgebied van 70 meter. Binnen het invloedsgebied (waar ongeveer 1 tot 2% van de buitenshuis aanwezige personen dreigen te overlijden als gevolg van een incident bij deze leiding) worden geen nieuwe kwetsbare objecten mogelijk gemaakt. Wel komt een aantal sportvelden binnen het invloedsgebied te liggen.

EFFECTEN [E] [H] [I]											
Hittestraling is, in combinatie met de blootstellingsduur (20 seconden), bepalend voor de gevolgen voor mensen en objecten. De effecten zijn doden (†), gewonden (zeer zwaargewond T1 tot lichtgewond T3), schade aan objecten en brandoverslag (secundaire branden).											
	Afstand (meter)	Hittestraling (kW/m ²)	Mensen buiten				Mensen binnen				Objecten [J]
			†	T1	T2	T3	†	T1	T2	T3	
1 ^e ring	Zie onderstaande tabel	≥35 kW/m ²	100%	0%	0%	0%	10%	6%	14%	70%	Onherstelbare schade en branden
2 ^e ring		≥12,5 kW/m ²	2%	6%	14%	30%	0%	0,6%	1,4%	5%	Secundaire branden treden op
3 ^e ring		≥1 kW/m ²	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	Geen of lichte schade
De effectafstanden aangegeven in meters vanaf het midden van de buisleiding, zijn afhankelijk van diameter en druk.											

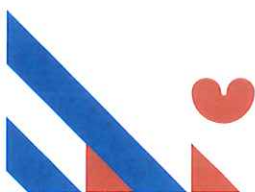
Diameter [F]			Afstand bij 40 bar		
inches	mm	nominaal	1 ^e ring	2 ^e ring	3 ^e ring
6	168,3	DN150	50	70	120

De ontwikkeling van de sportvelden komt in de plaats van het AZC wat in het Tolhuispark gelegen heeft. In een AZC zijn continu groepen mensen aanwezig terwijl dit op sportvelden niet het geval is. Het groepsrisico zal hierdoor afnemen. Daarnaast zijn sportvelden niet als (beperkt) kwetsbaar object te zien. Om deze reden adviseert Brandweer Fryslân af te zien van verdere verantwoording van het groepsrisico.

Vervoer van gevaarlijke stoffen

Ten westen van het plangebied is een vervoersader van gevaarlijke stoffen aanwezig. De voorgestelde ontwikkeling ten aanzien van de sporthal en commerciële ruimten valt binnen het invloedsgebied van deze weg. Tevens zijn binnen 200 meter van de weg de nieuwe sportvelden gelegen. Deze komen op de plek waar het voormalig AZC gestaan heeft. Sportvelden zijn geen kwetsbare objecten. Daarnaast is met het verwijderen van het AZC en het ontwikkelen van sportvelden sprake van een duidelijke afname van het aantal aanwezige personen.

Het Besluit externe veiligheid transportroutes (Bevt) voorziet in gevallen van een zeer laag of zeer beperkte toename van het groepsrisico in de mogelijkheid af te zien van een uitgebreide verantwoording van het groepsrisico. Gezien de ontwikkelingen op deze locatie adviseert Brandweer Fryslân dan ook af te zien van een verdere verantwoording van het groepsrisico. In een (korte) verantwoording dient het bevoegd gezag zich uit te spreken over de bestrijdbaarheid en zelfredzaamheid binnen het plangebied. Deze aspecten komen in het vervolg van dit advies aan de orde en worden daarmee voldoende behandeld.

BRANDWEER

Fryslân

Repressief advies

Brandweer Fryslân heeft de mogelijkheid een repressief advies te geven in het kader van bestemmingsplannen en omgevingsvergunningen. In een dergelijk advies komen aspecten aan bod die van belang zijn voor zowel externe veiligheid als de basisbrandweezorg. Hierbij valt te denken aan onder meer bereikbaarheid, de beschikbaarheid van bluswater en de opkomsttijden.

Bereikbaarheid

Het plangebied is vanaf meerdere zijden bereikbaar. Daarnaast is ook binnen het plangebied op het eerste oog voldoende mogelijkheid om de aanwezige gebouwen te bereiken. De bereikbaarheid leidt daarmee niet tot knelpunten.

Opkomsttijd

Het plangebied wordt bediend vanaf de kazerne van Dokkum. De opkomsttijd voor de adressen binnen dit plangebied bedraagt tussen de 10 en 12 minuten. De normtijd voor sportfuncties is wettelijk vastgesteld op 10 minuten. Dit leidt in dit geval dan ook niet tot knelpunten.

Bluswatervoorziening

In het plangebied zijn slechts een aantal brandkranen aanwezig. Ter hoogte van het zwembad is een brandkraan aanwezig. Dit betekent dat de brandweer bij een inzet bij het zwembad verzekerd is van een primaire bluswatervoorziening. Voor de overige objecten binnen het plangebied is een dergelijke primaire voorziening niet aanwezig.

Voor de brandweer is een afstand van maximaal 100 meter te overbruggen als het gaat om het opbouwen van een snelle primaire watervoorziening. Hierbij geldt dat een gebouw tot op 20 meter benaderd moet kunnen worden.

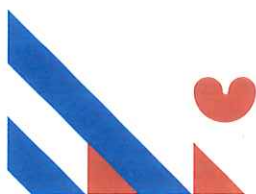
Wanneer de brandweer zich geconfronteerd ziet met grote(re) branden en incidenten zal zij terugvallen op secundaire of tertiaire bronnen van bluswater zoals sloten en vaarten. Een secundaire bluswatervoorziening moet binnen een half uur opgebouwd en operationeel kunnen zijn voor tenminste 4 uur. De te onttrekken bluswatercapaciteit hiervoor bedraagt minimaal 90 m³/uur. Het is hierbij wenselijk om maximaal 200 meter slang af te leggen vanaf open water naar de brandhaard.

Binnen het plangebied is in principe voldoende open water aanwezig dat als secundaire of tertiaire bluswatervoorziening kan dienen. Brandweer Fryslân kan echter niet inschatten of het aanwezige water van een voldoende diepte is om dienst te doen als secundair water. Daarnaast is het ook niet bekend of een brandweervoertuig het water kan benaderen tot op maximaal 8 meter.

Brandweer Fryslân adviseert daarom te onderzoeken in hoeverre kan worden voorzien in enkele brandkranen of dat het open water dienst kan doen als bluswatervoorziening.

Zelfredzaamheid

De functies in het plangebied zijn niet specifiek gericht op niet- of verminderd zelfredzame personen. Daarnaast liggen de kwetsbare objecten binnen het plan op voldoende afstand van de risicobronnen. Aanwezige personen die zich tijdens een incident op de sportvelden bevinden worden als voldoende zelfredzaam beschouwd. De zelfredzaamheid leidt dan ook niet tot knelpunten.

Advies

In overeenstemming met bovengenoemde opmerkingen adviseert Brandweer Fryslân om:

- Het Bevt opnemen in de toelichting van het bestemmingsplan in plaats van de oude cRNVGS.
- Af te zien van verdere verantwoording van het groepsrisico. De in deze brief genoemde aspecten kunnen hiervoor als basis dienen. In de toelichting van het bestemmingsplan dient het bevoegd gezag op te nemen waarom hiervan wordt afgezien.
- De mogelijkheden te onderzoeken voor het plaatsen van enkele brandkranen in het plangebied. Over de exacte locaties gaan we graag met het bevoegd gezag in overleg.
- Het open water in het plangebied geschikt te maken/ houden om dienst te doen als bluswatervoorziening voor de brandweer. Over de invulling hiervan gaan we graag met het bevoegd gezag in overleg.

Mocht u naar aanleiding van bovenstaande nog vragen hebben, dan kunt u contact opnemen met R. de Groot van Specifiek Domein Risicobeheersing, te bereiken via 088 – 229 8914.

Graag willen wij van u vernemen hoe ons advies binnen uw organisatie wordt verwerkt. Deze informatie willen wij gebruiken bij de verdere ontwikkeling van onze adviestaak.

Wij gaan ervan uit hiermee te hebben voldaan aan uw adviesaanvraag.

Hoogachtend,
Namens het dagelijks bestuur van Veiligheidsregio Fryslân,
voor deze

ing. G.C. Kuntz
afdelingshoofd Brandweer Noordwest Fryslân

